

*Suomen lasten kirjasto*

# Hupaisia Satuja.



ISAK JULIN, Kustannusliike ja Kirjakauppa  
Tampere.

1908

Hinta 25 p.



Roomalaisen maaherran Pontius Pilatuksen puutarhassa Jerusalemissa kasvoi ylväs paju monien sisariensa keskellä. Se oli nähnyt palvelijain taittavan sisarilta oksat, jotta nämä seistä töröttivät paljaina ja alastomina kuin mitkään pelättimet, mutta häntä itseään oli aina säästetty. Senvuoksi piti hän päänsä yhä pystymässä ja ajatteli olevansa tuuhean poppelin ja korkean palmun kanssa parhaana puutarhan koristeena.

Mutta eräänä päivänä tulivat maaherran palvelijat — mukanaan kirveet ja puukot — ja juttelivat:

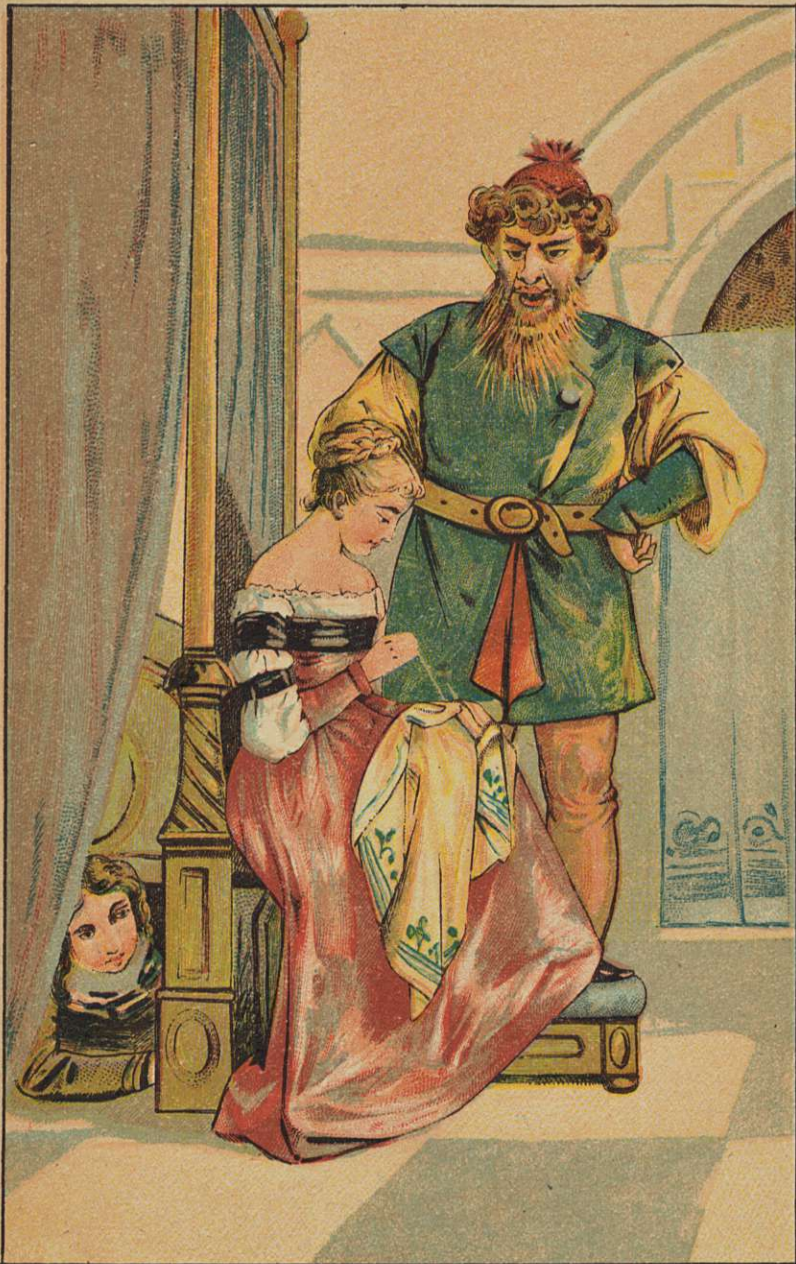
»Olipa hyvä, että säästimme tuon. Siitä saamme nyt hyvät raipat», sanoi muuan.

»No parempia emme olisi voineet toivoa», vastasi toinen.

Ja he tulivat tuon ylvään luo, taittoivat kimpun sen hienoimpia ja notkeimpia oksia ja sitoivat ne yhteen orjantappurasangalla.

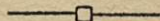
Paju oli vihoissaan, sillä orjantappura oli sen mielestä liian halpaa sidettä hänen oksilleen.

Mutta kun pian sen jälkeen maailman Vapahtaja tuli nöyränä ja kärsivänä ja ojensi viattoman selkensä piiskurin piestäväksi; kun pyhistä silmistä leimahti nuhteleva katse ylpeään pajuun, ja kun palvelijat paheksuen katselivat noita verisiä raippoja, ei paju enää ylvästellyt. Nöyränä ihmetteli se orjantappurasankaan, joka oli nyt kruununa viattoman päässä. Sitten laski se jällellä ole-



vat oksansa riipuksiin maata kohti ja painoi päänsä alas-päin seisoen siinä syvimmän surun kuvana.

Ja vielä tänä päivänäkin on paju surujen kasvi. Senvuoksi on se niin yksinäinen, senvuoksi viihtyy se niin hyvin haudoilla.



## KERTOMUS JÄTTILÄISEN SYDÄMESTÄ.



Oli kerran kuningas, jolla oli seitsemän reipasta poikaa. Isä piti lapsistaan niin kovasti, ettei milloinkaan kaikkia yht'aikaa luotaan laskenut. Kun sitten pojat naimaikään tulivat ja morsiamia halusivat, päästi hän kuusi vanhinta kosiomatkalle, mutta kotona piti hän nuorimman, jolle toisten veljien piti mielitiettyä tuoda.

Prinssit ratsastivat vieraan kuninkaan linnaan. Siellä oli kuusi kaunista prinsessaa, ja kukin nuorukaisista kosi morsiamen itselleen.

Sitten lähtivät kaikki kaksitoista — nuorimman veljen olivat he innoissaan unohtaneet ilman — kotimat-kalle. Mutta kun he olivat päässeet jättiläisen linnan kohdalle, muutti tämä heidät kiviksi ja silloin pysähtyi matka.

Sillaikana isä ja nuorin veli turhaan heitä odottivat. Vihdoin arvasivat he onnettomuuden kohdanneen, ja prinssi halusi lähteä veli raukkojansa etsimään.

»Jos jätät minut yksin, kuolen minä ikävästä», sanoi isä.

Mutta kun poika pyrki ja pyrki, päästi vanhus hänet vihdoin. Nuorukainen hypähti ratsullensa ja ajoi täyttää laukkaa tiehensä.

Jonkun ajan kuljettuaan näki hän tien vieressä variksen nälkään nääntymäisillään.

»Anna minulle ruuankipene, niin tekosi hyvin palkitsen», räähkyi se kulkijalle.

»Milläpä sinä sen juuri palkitset. . . Mutta otahan kuitenkin osa eväistäni nälkäsi tyydytykseksi!» sanoi prinssi nälkäistä ruokkiessaan.

Sitten ajoi hän edelleen, vaan eipä ennättänyt pitkällekään ratsastaa, kun näki kuivalla maalla ankeriaan henkitoreissaan.

»Jos autat minut tästä veteen, niin sen sinulle tuhatkertaisesti palkitsen!» ruikutti se.

»Kuinkahan sekin tapahtuisi» hymähti prinssi, heitti ruikuttajan veteen ja ajoi edelleen.

Hetkisen perästä kohtasi hän nälkiintyneen suden.

»Syötä minulle hevosesi, niin et tekoasi ikinä kadu!» ehdotteli se kulkijalle.

»Hevostani en henno antaa, milläs silloin eteenpäin pääsisin?» vastasi nuorukainen.

»Aja minulla! . . Ja anna se heti, sillä minulla on nälkä!»

Silloin antoi prinssi hevosesensa ja susi ahmasi sen silmänräpäyksessä.

Sitten pisti vaeltaja päätset suden päähän, hyppäsi sen selkään ja tarttui ohjaksiin. Ja siinäköks mentiin.

»Vien sinut jättiläisen linnalle. Äijä on näet loihtinut sekä veljesi että heidän morsiamensa kiviksi ja sinun pitää heidät pelastaa!» ilmaisi ratsu.

Pian olivatkin he linnan edustalla.

»Mitäs nyt teemme?» uteli nuorukainen hämillään.  
»Äijähän voi loihtia minutkin kiveksi.»

»Pujahda linnan! Siellä on prinsessa, joka sinua neuvoo», virkkoi susi.

Prinssi totteli.

»Poika parka! Miksi tänne tulit? Kun jättiläinen tulee kotiin, tappaa hän sinut heti paikalla», päivitteli tuo ihmeen ihana prinsessa.

»Minä surmaan hänet», virkkoi vieras.

»Milläpä sinä hänen surmaat? Hän ei voi kuolla, sillä sydäntään säilyttää hän muualla, jossain piilopaikassa», ilmaisi neito.

»Meidän täytyy etsiä sydän!» sanoi nuorukainen.

»Koettakaamme!» huokasi neito ja kätki nuorukaisen vuoteen alle piiloon.

Illalla tuli jättiläinen kotiin.

»Hohhoh! Täälläpä tuoksahtaa kristityn veri», virkkoi hän nenäänsä nyrpistellen.

»Harakka lensi yli linnan ja pudotti nokastaan luun, joka kierisi savutorven kautta keittiöön. Siitä haju tulee», petkutti prinsessa.

Äijä asettui nukkumaan, mutta neito viekasteli.

»Sanohan minulle, missä sydäntäsi säilytät!» pilpateli hän.

»Tuossa kynnyksen alla», virkkoi jättiläinen.

Kun äijä aamulla oli mennyt tiehensä, etsivät neito ja nuorukainen kynnyksen seudun hyvin tarkkaan, mutta turhaan.

»Tällä kerralla hän on meitä pettänyt, mutta kyllä me vielä asiasta selvän otamme», päätteli prinsessa.

Sitten nouti hän puutarhasta monellaisia kauniita kukkasia ja asetteli niitä sinne tänne kynnyksen ympärille.

»Taaskin haisee täällä kristityn veri», sanoi äijä illalla kotiin tultuaan.

»Se on sitä vanhaa vielä», vastasi neito.



»Miksi noita kukkasia olet tuohon asetellut?»

»Sinun hyvä sydämesihän on kynnyksen alla kät-kössä».

»Niinkö luulet. . . Ei, se on kaukana poissa», hymähteli hyvillään jättiläinen. »Kaukana täältä on järvi, järvessä saari, saarella kirkko, kirkossa kaivo, kaivossa sorsa, sorsassa muna, ja munassa on minun sydämeni».

»Ahaa!» iloitsi pülossaan nuorukainen.

Kun äijä oli mennyt, lähti nuorukainenkin. Susi odotti häntä linnan portilla. Prinssi hypähti selkään ja sittenkös sitä mentiin. Pian oltiin jo järven rannalla. Arvelematta hyppäsi ratsu veteen ja ui ylitse.

Aivan oikein! Saarella oli kirkko, mutta ovi oli lukittu ja avain tornissa.

»Huuda varista!» neuvoi susi.

Prinssi totteli, ja varis toi hänelle avaimen.

Pian pääsivät he kirkkoon, menivät kaivon tykö, jossa uiskenteli sorsa. Prinssi houkutteli sen luokseen muutamalla ruuanmurusella, tarttui siihen käsiksi ja nosti syliinsä. Mutta juuri kun hän sen vedestä kohotti, pudotti se munan, joka vajosi kaivon pohjaan.

»Huuda ankeriasta!» neuvoi susi.

Nuorukainen huusi, ja ankerias toi hänelle munan.

Siihen tarttuessaan puristeli nuorukainen sitä vahvasti.

»Älä, älä! Säästä sydämeni, niin teen mitä ikinä tahdot!» huusi jättiläinen surkeasti.

»Muuta veljeni ja heidän morsiamensa ihmisiksi hetipaikalla!» vaati prinssi suden käskystä

Jättiläinen totteli.

»Särje nyt muna ja tapa sydän!» neuvoi susi.

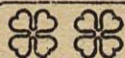
Nuorukainen teki niin, ja äijä kuoli.

Voi sitä vauhtia, millä nyt linnalle palattiin. Siellä odottivatkin jo prinssit ja prinsessat. Nuorukainen ei kuitenkaan kääntynyt kotimatalle, ennenkuin oli nouta-

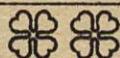


nut linnasta tuon ihanista ihanimman, jonka hän pyysi morsiameksensa.

Nyt vaelsivat kaikki kotilinnaan, jossa syövät hääruokia vielä tänäkin päivänä.



VIEKAS KÄÄPIÖ.



Ruis oli jo leikattu, ja vehnävainio lainehti kullankeltaisena, kun Hannu eräänä kirkkaana elokuun sunnuntaina pujottelihe lomitse valkeiden pyökkipuiden matkalla isoäidin luo. Silloin kuuli hän orjantappurapensaasta kummallista kolkutusta, oliko se sitten ahkeran käden käyttelemän vasaran nakutusta vaiko tikan nokkimista.

Hannu tirkisteli oksien välitse. Pensaan keskellä pienellä nukke tuolilla istui ijänikuinen kääpiö-äijä takoen hopea vasaralla toista saapastaan. Nyt muisti Hannu, että sellaiset sunnuntailapset, kuten hänkin, voivat kääpiöiltä saada suunnattoman suuret aarteet, kunhan vaan herkeämättä heihin tuijottavat, senvuoksi ei hän tontusta katsettaan hellittänyt.

»Miksi sinä niin lakkaamatta minuun tirkistelet?» kysyi kääpiö säikähtäen.

»Ihmettelempähän vaan, miksi sinä keskellä pyhäpäivää siellä työskentelet».

»Paremmiin tekisit menemällä kotiin kaitsemaan karjaasi, joka juuri vehnävainiolla viljaa ahmii».



Hannu yritti jo lähteä, mutta silloin juolahti hänen mieleensä, että tonttu mielti petosta, ja niin pysyi hän paikallaan.

»Mitä sinä minulta tahdot?» tiedusti tonttu.

»Aarteita», vastasi Hannu.

»No tule sitten!» virkkoi äijä vihdoin vastahakoisesti.

Ja Hannu seurasi taivuttaen yhä saattajaansa ihmiskatseen mahdollilla. Kääpiö juoksi yli ruoppaisten peltojen, tuli kauniiseen koivikkoon ja pysähtyi vihdoin monia turhia mutkia tehtyään tuuheaan puun viereen.

»Tuon alla on aarre. Kaiva se sieltä!» sanoi hän vihdoin surkean inisevällä äänellä. Samalla pujahti hän piiloon pensaikkoon, sillä Hannu oli kääntänyt katseensa hänestä koivuun.

Milläpä siinä nyt aarre kaivettiin, kun ei ollut lapiota eikä kuokkaa. Jo huomasi poika tyhmästi menetelleensä päästäessään tontun matkoihinsa. Ei ollut nyt muuta neuvoa, kuin sitoa punainen kaulaliina puun ympärille merkiksi ja lähteä kotiin työaseitten hakuun.

Palatessaan huomasi hän punaisen merkin valkealla tuohella jo kaukaa. Mutta lähemmä tultuaan keksi hän samallaisen merkin joku puussa. Silloin huomasi hän kääpiön viekkauten. Kun ei tonttujen ole lupa ihmiskäsien töitä hävittää eikä siis kaulaliinaankaan koskea, oli tuo ilkimys ripustanut moisen merkin joka koivuun. Kun ei nyt Hannu parka voinnt joka puun alustaa kaivaa, palasi hän tietysti alakuloisena koviinsa. Matkalla oli hän vielä kuulevinaan häijyä naurun hihitystä takaansa.





Yrjö käveli murheellisena metsässä. Koulussa hän kyllä oli koettanut parastaan, vaan kuitenkin tuli kirjoitus niin huonoa, että opettajan täytyi antaa hänelle ehdot. Senvuoksi ei nyt kesäloma lomalta tuntunut.

»Mikähän siinä oikein on, etten minä opi kuten muut?» puheli poika suruissaan.

»Sinä painat kynää liian lujasti, lapseni», kuuli hän silloin takaansa.

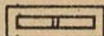
»Kukahhan siellä on?» ajatteli Yrjö ja kääntyi äkkiä ympäri.

Hänen edessään seiso i vanha, viisaan näköinen vaimo, joka ystävällisesti katseli hämmästynyttä lasta.

»Älä pelkää!» virkkoi vieras. Minä en sinulle pahaa tee, pikemmin päin vastoin. Metsässä kulkiessasi et milloinkaan ole kiusannut elukoitani etkä kasvejani repinyt, senvuoksi palkitsen sinua. Ota tämä hanhenkynä! Kun kirjoittamaan rupeat, tartu siihen keveästi, älä purista äläkä paina, niin käsialasi pian paranee».

Tuskin oli Yrjö ehtinyt kynään tarttua, kun jo vaimo katosi.

Heti kotiin päästyään ryhtyi poika kirjoituspuuhiin. Ja kun hän tarkoin seurasi metsässä saamiaan neuvoja, tuli käsiala keveätä ja kaunista kuin parhaan kirjurin.





## KUMMALLINEN KYNTTILÄJALKA.

Muuan leskivaimo tapasi kerran vanhuksen sairaana kadulla. Luullen häntä kerjäläiseksi vei hän sairaan kotiinsa ja hoiti häntä, kunnes vanhus parani terveeksi.

»Luulit minua kerjäläiseksi, mutta minä olenkin derviisi Abunadar», sanoi vieras. »Tahdon hyvättyösi palkita. Näen sinulla olevan kylliksi elääksesi, mutta varoja poikasi kasvattamiseen ei sinulla ole. Seuvuoksi otan hänet kanssani kaksivuotiselle matkalle, ja koetan sillä ajalla kehittää häntä sekä sydämen että järjen puolesta».

Derviisi piti sanansa. Määrävuodet olivat milt'ei lopullaan, kun vaeltajat kerran auringon laskiessa, kuun yletessä saapuivat kolkolle kivikkokankaalle. Vanhus tarttui lamppuunsa, luki outoja loihtulukuja ja suitsutti pyhää savua ilmaan. Silloin leimahti tuli valaisten ison luolan, josta portaat johtivat alaspäin.

»Nyt panen kiitollisuutesi ja uskollisuutesi koetukselle», virkkoi vanhus nuorukaiselle. »Laskeudu näitä portaita alas ja nouda minulle kynttiläjalka. Näet siellä paljon rikkauksia mutta älä koske niihin!»

Nuorukainen totteli. Pian pääsi hän matkansa perille ja näki äärettömät kasat kultaa ja jalokiviä. Silloin unohti hän varoitukset ja alkoi ajamalla ajaa aarteita taskuihinsa.

Äkkiä kuului ankara jyrähdys, ja kaikki lamput sammuivat. Abdallah säikähti, mutta siksi paljon oli hänellä järkeä jälellä, että tarttui oven vieressä sijaitsevalla kultaisella pöydällä olevaan kaksitoistahaaraiseen kynttiläjalkaan ja kiipesi ylös.



Matka oli nyt paljokaan pitempi, mutkikkaampi ja vaikeampi kuin mennessä. Vihdoinkin pääsi hän orjantapuran peittämän aukon kautta tunkeutumaan ulkoilmaan. Ihmeekseen näki hän seisovansa aivan lähellä äitinsä majaa, mutta derviisiä ei näkynyt, ei kuulunut.

Abdallah meni kotiinsa, ja äiti ja poika ryhtyivät tutkimaan tuota kummallista kynttiläjalkaa, kultaa ja jalokiviä. Mutta äkkiä viimeksimainitut hävisivät ja he huomasivat haparoivansa tyhjää ilmaa. Vain kynttiläjalka oli jällellä. Suruissaan pistivät he siihen talon viimeisen kynttilän ja sytyttivät sen palamaan.

Mutta silloin ilmestyi liekistä derviisin haamu, joka tanssi ja leijaili hetkisen liekin ympärillä, heitti sitten hämmästyneille katsojille rahan ja hävisi.

Seuraavana iltana sytytettiin kaksitoista kynttilää, jotka eilen saadulla rahalla olivat ostetut. Silloin ilmestyi kaksitoista derviisiä, ja kukin heistä heitti kadotessaan rahan. Näin saivat äiti ja poika varman tulolähteen. Useammin kuin kerran vuorokaudessa eivät derviisit rahoinensa kuitenkaan ilmestyneet. Siitä ymmärsi Abdallah vanhan Abunadarin häntä täten ahneudesta rankaisevan.



